

Sygn. akt X GC 2082/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Joanna Stelmasik

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2022 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w oparciu o art. 15zszs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą we W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą we W. na rzecz pozwanej kwotę 5.417zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt X GC 2082/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 20 kwietnia 2018 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. domagała się zasądzenia od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwoty 60.148,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 26 kwietnia 2016 roku i kosztami postępowania. Uzasadniając żądanie pozwu powódka wskazała, że stroną pozwaną łączyła umowa o współpracy z Krajowym Rejestrem Długów Biurem (...) spółką akcyjną z siedzibą we W., w ramach której pozwany korzystał z elektronicznego panelu klienta, gdzie miał możliwość zlecenia windykacji należności powodowej spółce, zawierając umowę w formie elektronicznej. Powódka podniosła, że umowa taka została zawarta w dniu 8 lutego 2016 roku, a na jej mocy powódka miała przeprowadzić działania polubowne, zaś pozwany uiścić wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 9%. Powódka w dniu 8 lutego 2016 roku rozpoczęła działania windykacyjne, w wyniku których dłużnik pozwanej spłacił zadłużenie objęte zleceniem. Wobec powyższego powódka wystawiła fakturę tytułem wynagrodzenia prowizyjnego. Pozwana nie uiściła należności, zatem powódka kilkakrotnie wzywała ją do zapłaty, w tym ostatni raz pismem z dnia 18 sierpnia 2016 roku. Wezwania nie odniosło rezultatu.

W dniu 8 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła przedmiotowy nakaz w całości oraz wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie powódki kosztami postępowania. W uzasadnieniu przyznała wyłącznie fakt zawarcia umowy z Krajowym Rejestrem Długów Biurem (...) spółką akcyjną z siedzibą we W. (dalej (...)) oraz fakt, że na jej zlecenie były w sprawie wykonywane pewne czynności windykacyjne. Wskazała natomiast, że czynności te zleciła (...), a nie powódce, z którą nie łączyła ją żadna umowa – i z tego względu zarzuciła brak legitymacji czynnej. Z tego względu nie mają też zastosowania ogólne warunki umowy przedłożone przez powódkę, bowiem żadna umowa nie była z nią przez pozwaną zawarta. Niezależnie od tego wskazała, że powódka wysłała jedynie kilka standardowych wezwań do zapłaty i wykonała bliżej nieokreśloną ilość połączeń, natomiast czynności te nie mogły doprowadzić do uregulowania zadłużenia przez dłużnika. Zapłata nie nastąpiła bowiem przez spółkę (...), bezpośredniego dłużnika pozwanej, jedynego podmiotu wobec którego podejmowane były czynności windykacyjne, lecz od (...) S.A. w W. – tj. inwestora na inwestycji, na której pozwana występowała w charakterze podwykonawcy spółki (...). Pozwana natomiast nigdy nie zlecała czynności windykacyjnych w stosunku do inwestorów, ponieważ będąc zgłoszonym podwykonawcą w trybie przepisów k.c. miała pewność, że jej należności zostaną uregulowane – lecz dopiero w przyszłości, co stanowiło uzasadnienie dla zlecenia czynności windykacyjnych tylko wobec spółki (...). Z tego względu pozwana odesłała fakturę prowizyjną powódce bez księgowania i podtrzymuje stanowisko o bezzasadności roszczenia – które to stanowisko wielokrotnie przedstawiała już powódce w reakcji na jej wezwania i monity. Pozwana zarzuciła także naruszenie art. 5 k.c., bowiem powódka domaga się zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego od płatności, do której w najmniejszy sposób się nie przyczyniła.

W dalszym piśmie procesowym powódka podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, a nadto wskazała, że pozwana, w ramach współpracy z (...), mogła z poziomu Panelu Klienta zlecić windykację (ale powódce, nie (...)). W toku zlecenia pozwana miała natomiast kilkakrotnie możliwość zwrócenia uwagi, że zlecenie to następuje na rzecz powódki, a nie (...), a także miała możliwość zapoznania się z Ogólnymi Warunkami (...) Zlecenia Windykacji w ramach umowy na usługę wezwanie do zapłaty PLUS. Wskazała też, że zgodnie z pkt 5 OWU każda spłata po terminie wysłania wezwania do zapłaty stanowi podstawę do wystawienia faktury prowizyjnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. prowadzi działalność gospodarczą w szerokim zakresie. W związku z prowadzoną działalnością zawarła w dniu 11 września 2015 roku z Krajowym Rejestrem Długów Biurem (...) spółką akcyjną z siedzibą we W. (zwaną dalej (...)) umowę, w ramach której – spośród licznych usług – mogła m. in. zlecić usługę w zakresie odzyskiwania należności – wezwanie do zapłaty plus, która świadczona była przez powódkę (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

Bezsporne, nadto dowód:

- odpisy KRS k. 9 – 20,

- umowa z dnia 11 września 2015 roku pomiędzy pozwaną a (...), wraz z aneksem k. 91 – 93,

Złożenie zlecenia windykacji dla K. I. wymaga wykonania szeregu czynności na elektronicznym panelu klienta, tj. zlecenie usługi, wybór wariantu, zakresu usług, wprowadzenie odpowiednich danych dłużnika, informacji dotyczących zobowiązania, danych kontaktowych wierzyciela, informacji dodatkowych, przeprowadzenia weryfikacji danych identyfikacyjnych oraz ostateczna akceptacja wprowadzonych przez klienta danych.

Dowód:

- przykładowe wydruki z procesu rejestracji zlecenia windykacji k. 26 – 35,

- zeznania świadka R. K. (1) k. 332 – 334,

OWU usług windykacyjnych nie były jednak udostępnione na stronach internetowych, na których należało dokonać odpowiednich czynności w celu zlecenia windykacji. Były one jedynie zamieszczone na odrębnej stronie, do której umieszczone było zaledwie przekierowanie.

Dowód:

- przykładowe wydruki z procesu rejestracji zlecenia windykacji k. 26 – 35,

Pozwana posiadała zaległe wierzytelności wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Wierzytelności te powstały w związku z realizacją robót budowlanych. Pozwana występowała w roli podwykonawcy spółki (...), który był generalnym wykonawcą prac na rzecz inwestorów: (...) S.A. w W. oraz (...) Państwowe S.A. w W., którzy zostali poinformowani o jej obecności na budowie w roli podwykonawcy. Począwszy od 13 stycznia 2016 roku pozwana próbowała uzyskać zapłatę swoich należności bezpośrednio od inwestora (...) S.A.

Bezsporne, nadto dowód:

- umowa nr (...) k. 69 – 83,

- aneks do umowy nr (...) oraz protokół negocjacji k. 84 – 89,

- pismo z żądaniem wypłaty należności za generalnego wykonawcę k. 141,

- zeznania świadka M. T. k. 262 – 263,

- zeznania świadka M. K. k. 263 – 264,

- zeznania świadka A. Ż. k. 264 – 265,

- zeznania świadka G. Z. k. 265 – 266,

- zeznania świadka K. Ś. k. 281 – 282, 376 – 377,

- zeznania świadka A. Z. k. 282 – 283, 376 – 377,

- zeznania świadka S. L. k. 443 – 444,

Pozwana zwróciła się do inwestora oficjalnie, ponieważ (...) posiadała specjalne procedury, dopiero po realizacji których podejmowała się wpłaty wynagrodzenia bezpośrednio na rzecz podwykonawców.

Dowód:

- zeznania świadka G. Z. k. 265 – 266,

- zeznania świadka K. Ś. k. 281 – 282, 376 – 377,

- zeznania świadka A. Z. k. 282 – 283, 376 – 377,

Pozwana, korzystając z panelu klienta w (...), w dniu 8 lutego 2016 roku zleciła przeprowadzenie czynności windykacyjnych przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Bezsporne,

Pozwana otrzymała dwie różne wersje OWU usługi windykacyjnej.

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami realizacji zlecenia windykacji w ramach umowy na usługę wezwanie do zapłaty plus, szczegółowy tryb prowadzenia zlecenia przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

(zwaną dalej (...)) składa się – na mocy punktu 1 OW – podejmowanie negocjacji sposobu oraz terminu zapłaty wierzytelności, przedstawianie klientowi do zaakceptowania istotnych postanowień umowy przed jej zawarciem, dochodzenie zobowiązania powiększonego o koszty dochodzenia należności, wystawienie noty obciążeniowej w przypadku dokonania przez dłużnika wpłat, ewentualne usuwanie informacji gospodarczych wpisanych do (...), wysyłanie wezwań do zapłaty, wysyłanie powiadomień o wpisaniu dłużnika do (...) oraz poszukiwanie potencjalnych nabywców wierzytelności.

Stosownie do postanowień punktu 5 OW spłata zobowiązania lub zmiana kwoty zobowiązania na niższe w systemie (...) dokonana w terminie od dnia wysłania wezwania do zapłaty z ostrzeżeniem o zamiarze przekazania danych do (...) do 120 dni po jego wysłaniu stanowi podstawę do wystawienia klientowi przez K. I. faktury VAT tytułem wynagrodzenia z terminem płatności – 10 dni od daty wystawienia zgodnie z jedną wersją OWU, a 14 dni od daty wystawienia zgodnie z drugą wersją OWU. Wysokość wynagrodzenia wynosiła 9% na etapie polubownym (do 30 dni od dnia wysłania do dłużnika wezwania do zapłaty), a 12% na etapie windykacyjnym (do 90 dni od zakończenia postępowania polubownego), przy czym w obu przypadkach wynagrodzenie nie może wynosić mniej niż 510 zł. Jedna z wersji OWU zawierała także informacje, że za spłatę zobowiązania uprawniającą do wystawienia faktury uważa się wszelkie rozliczenia, w tym m.in. spłatę zobowiązania przez osobę trzecią. W drugiej wersji OWU zapisu tego nie było.

Umowy, których integralną częścią były przedmiotowe ogólne warunki realizacji zlecenia windykacji były zawierane na czas nieokreślony. Koszty windykacji winny być uregulowane przez klienta, a następnie możliwe było obciążenie nimi dłużnika.

Dowód:

- ogólne warunki realizacji zlecenia windykacji k. 21 – 22, 102 – 102v, 110 – 111,

W dniu 8 lutego 2016 roku powódka sporządziła raport spraw przekazanych do windykacji przez (...) sp. z o.o., z którego wynikało, że zlecenie nastąpiło w dniu 8 lutego 2016 roku po stawce 9%.

Tego samego dnia (...) przesłała pozwanej informację, że zlecone jej odzyskiwanie zaległej kwoty będzie prowadzone wspólnie przez (...) i powódkę.

Dowód:

- raport ze spraw przyjętych do windykacji k. 23,

- wiadomość e-mail k. 24 – 25,

Pismem z dnia 8 lutego 2016 roku powódka wezwała spółkę (...) do zapłaty kwoty 608.320,65 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, na rachunek pozwanej wskazany w treści pisma.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 36 – 36,

- zeznania świadka R. K. (1) k. 332 – 334,

Pismem z dnia 9 lutego 2016 roku powódka wezwała spółkę (...) do zapłaty kwoty 608.320,65 zł w terminie 7 dni od daty wezwania.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 40 – 41,

W wiadomości e-mail z dnia 18 lutego 2016 roku pozwana przesłała powódce informacje o inwestorach na budowę, w toku realizacji której powstała wierzytelność.

Dowód:

- wiadomości e-mail k. 106 – 107,

Pismem z dnia 8 marca 2016 roku powódka wezwała spółkę (...) do zapłaty kwoty 608.320,65 zł w terminie 5 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem umieszczenia oferty sprzedaży długu na Giełdzie Wierzytelności i skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 42 – 43,

- zeznania świadka R. K. (1) k. 332 – 334,

Pozwana kontynuowała działania zapoczątkowane w styczniu 2016 roku i systematycznie, regularnie kontaktowała się z inwestorem ((...)) w celu uzyskania od niego płatności za wykonane roboty budowlane. Przez cały luty i marzec wymieniała pisma, prowadziła negocjacje, rozmawiała także ze spółką (...), która pomagała jej realizować niektóre czynności, np. przygotowała wniosek o wypłatę bezpośrednio na rzecz podwykonawcy. Sporządzonych zostało kilka projektów umów cesji, kilka projektów porozumień. Pozwana interweniowała także w biurach poselskich, zwracała się do Ministrów, a nawet do Premiera RP. Ostatecznie udało jej się wypracować stanowisko w zakresie częściowej wpłaty jej wynagrodzenia przez inwestora.

Dowód:

- pisma, wiadomości e-mail, protokoły, rozliczenia, zestawienia wymieniane pomiędzy podwykonawcą, generalnym wykonawcą a inwestorem k. 141 – 208,

- zeznania świadka M. T. k. 262 – 263,

- zeznania świadka M. K. k. 263 – 264,

- zeznania świadka A. Ż. k. 264 – 265,

- zeznania świadka G. Z. k. 265 – 266,

- zeznania świadka K. Ś. k. 281 – 282, 376 – 377,

- zeznania świadka M. J. k. 307 – 308, 376 – 377,

- zeznania świadka S. L. k. 443 – 444,

Powódka nie podjęła żadnych bezpośrednich działań windykacyjnych wobec inwestora ((...)) S.A.), ponieważ nie czuła się do tego umocowana.

Dowód:

- zeznania świadka G. Z. k. 265 – 266,

- zeznania świadka A. Z. k. 282 – 283, 376 – 377,

- zeznania świadka R. K. (1) k. 332 – 334,

- zeznania świadka R. K. (2) k. 412 – 413,

Spółka (...) uiściła na rachunek pozwanej kwotę 407.511,17 zł w dniu 7 kwietnia 2016 roku oraz przesłała potwierdzenie tego przelewu w drodze wiadomości mailowej skierowanej na elektroniczną skrzynkę pocztową powódki – wobec wcześniejszych, nieformalnych rozmów w tym przedmiocie. Płatność ta obejmowała jednak wyłącznie część zadłużenia spółki (...).

Niesporne, nadto dowód:

- wiadomość e-mail k. 44,

- potwierdzenie przelewu k. 45,

- zeznania świadka R. K. (1) k. 332 – 334,

- zeznania świadka R. K. (2) k. 412 – 413,

- zeznania świadka S. L. k. 443 – 444,

W dniu 11 kwietnia 2016 roku powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 60.148,65 zł brutto (48.901,34 zł netto) z tytułu prowizji za zlecenie windykacyjne wobec uregulowania kwoty 407.511,17 zł.

Dowód:

- faktura vat k. 46,

W wiadomości mailowej z dnia 14 kwietnia 2016 roku pozwana zwróciła się z pytaniem na jakiej podstawie powódka podjęła czynności windykacyjne wobec inwestora budowy, skoro zlecenie obejmowało wyłącznie generalnego wykonawcę, a także z prośbą o wskazanie jakie czynności zostały ewentualnie podjęte wobec inwestora oraz o przedstawienie dokumentu potwierdzającego wysokość prowizyjnego wynagrodzenia powódki.

Dowód:

- wiadomość e-mail k. 94,

Pozwana otrzymała fakturę VAT nr (...), lecz nie zaksięgowała jej i nie czerpała z faktu jej wystawienia żadnych korzyści podatkowych.

Dowód:

- rejestr VAT pozwanej k. 117 – 140v,

Pismem z dnia 29 kwietnia 2016 roku pozwana zwróciła się do powódki oświadczając, że zwraca powódce fakturę VAT nr (...) bez księgowania. Jako przyczyny podała fakt, że zlecenie dotyczyły jej dłużnika, spółki (...), a nie inwestorów na budowie, której dotyczyła przedmiotowa wierzytelność. Zarzuciła też, że nie wiąże ją z powódką żadna umowa, a windykacja została zlecona spółce (...).

Dowód:

- pismo pozwanej z 29.04.2016 wraz z załącznikami k. 95 – 97,

Pismem z dnia 2 maja 2016 roku powódka poinformowała pozwaną o wystawieniu faktury VAT nr (...) z tytułu prowizji za czynności windykacyjne, prosząc o weryfikację czy faktura ta dotarła do pozwanej i o jej uregulowanie. Następnie 4 i 6 maja upomniała się o uregulowanie płatności.

Dowód:

- pismo informacyjne z dnia 2.05.2016 k. 47,

- wiadomości e-mail k. 98 – 99,

Powódka ustosunkowała się do zarzutów pozwanej w piśmie z dnia 11 maja 2016 roku, gdzie wskazała, że na podstawie umowy z (...) możliwe jest korzystanie z dodatkowych usług, w tym świadczonych przez powódkę. Powołała się na zapis ogólnych warunków realizacji zlecenia windykacji oraz podsumowała, iż wystawiła fakturę w sposób prawidłowy.

Dowód:

- pismo powódki z 11.05.2016 k. 100 – 111,

W dniu 17 maja 2016 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...) w terminie 7 dni od dnia otrzymania przedmiotowego wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód:

- przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 48 – 49,

Następnie, w dniu 18 maja 2016 roku, powódka ustosunkowała się do wiadomości mailowej pozwanej z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Wyjaśniła, że jej negocjator – R. K. (1) – skontaktował się z pozwaną telefonicznie. W toku rozmowy poruszony miał być temat inwestora i kontaktów z nim, a pozwana miała nie wyrazić sprzeciwu, a nawet przesłać szczegółowe dane inwestora. Powódka następnie miała skontaktować się z dłużnikiem, który polecił inwestorowi dokonanie wypłaty bezpośrednio na rzecz pozwanej. W zakresie wysokości prowizji powołała się na zapis OWU.

Dowód:

- pismo powódki z dnia 18.05.2016 wraz z załącznikiem k. 103 – 105,

Pozwana w dniu 27 maja 2016 roku ponownie zwróciła się do powódki. W sporządzonym piśmie ponownie wskazała, że zlecenie nie obejmuje inwestora, a wskazanie danych inwestorów miało charakter wyłącznie informacyjny, przy czym nastąpiło po zastrzeżeniu, że wobec inwestorów nie mają być prowadzone czynności windykacyjne, bowiem o ile na wykonawcy, z uwagi na wymagalność roszczenia, mógł wymusić dokonanie płatności, o tyle w przypadku inwestorów nie tylko nie było to wówczas możliwe, ale także nie było konieczne, ponieważ pozwana wiedziała, że prędzej czy później (...) ureguluje należności. Zarzuciła też rozbieżności pomiędzy dwiema wersjami OWU otrzymanymi od powódki.

W odpowiedzi z dnia 4 sierpnia 2016 roku powódka podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, wskazując dodatkowo, że jedna z wersji OWU jest nieaktualna i została wysłana omyłkowo, a prawidłową jest wersja zawierająca postanowienia o spełnieniu świadczenia także przez osobę trzecią.

Dowód:

- pismo z dnia 27.05.2016 k. 112 – 114,

- odpowiedź powódki k. 115,

Pismem z dnia 18 sierpnia 2016 roku powódka ponownie wezwała pozwaną do zapłaty kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...) w terminie do dnia 24 sierpnia 2016 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 50 – 52,

Pozwana kontynuowała działania nakierowane na odzyskanie należności od inwestora także po częściowej płatności z kwietnia 2016 roku. W dalszym ciągu prowadziła z nim rozmowy, zwracała się o interwencję do Ministrów czy Premiera RP. Sporządzone zostały kolejne projekty porozumień i umów trójstronnych. Działanie pozwanej po uzyskaniu częściowej płatności nie zmieniło się, ani nie utraciło na intensywności – w dalszym ciągu podejmowała usilne starania w celu odzyskania całości wynagrodzenia za wykonane prace.

Dowód:

- pisma, wiadomości e-mail, protokoły, rozliczenia, zestawienia wymieniane pomiędzy podwykonawcą, generalnym wykonawcą a inwestorem k. 141 – 208,

- zeznania świadka M. T. k. 262 – 263,

- zeznania świadka M. K. k. 263 – 264,

- zeznania świadka S. L. k. 443 – 444,

Można założyć, że pozwana była zalogowana do systemu (...) o godzinie 11:26 dnia 8 lutego 2016 roku, z uwagi na jej wcześniejsze logowania o godzinach 10.34 i 10:58.

Brak szczegółowych informacji w wydruku aktywności użytkownika nie pozwala zidentyfikować dokładnych czynności podjętych na panelu klienta.

Wydruki elektronicznych OWU nie zawierają żadnych informacji o dacie obowiązywania, a więc nie sposób stwierdzić, która z nich faktycznie obowiązywała w dacie umowy.

Dowód:

- informacje o logowaniu, aktywność klienta, raport, OWU k. 503 – 510,

- opinia biegłego k. 453 – 458, 488 – 488v, 513 – 515.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

W rozpoznawanej sprawie powódka dochodziła zapłaty wynagrodzenia w kwocie 60.148,65 zł za świadczone na rzecz pozwanej usługi windykacyjne.

Podstawę żądania pozwu stanowiła więc umowa o świadczenie usług, o której mowa w przepisie art. 750 k.c., a do której zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy o zleceniu. Zgodnie z treścią art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. W myśl natomiast art. 735 § 1 k.c. jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie.

Pozwana kwestionując żądanie pozwu wskazała, że nigdy nie zawierała umowy z powódką, a posiadała jedynie umowę z (...). Dodała, że otrzymała dwie różne wersje ogólnych warunków umowy, a także, że powódka wysłała jedynie kilka standardowych wezwań do zapłaty i wykonała bliżej nieokreśloną ilość połączeń, natomiast czynności te nie mogły doprowadzić do uregulowania zadłużenia przez dłużnika – zapłata nie nastąpiła bowiem przez spółkę (...), bezpośredniego dłużnika pozwanej, jedynego podmiotu wobec którego podejmowane były czynności windykacyjne,

lecz przez (...) S.A. w W. – tj. inwestora na budowie, na której pozwana występowała w charakterze podwykonawcy spółki (...). Zarzucała, że nigdy nie zlecała czynności windykacyjnych w stosunku do inwestorów.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), natomiast ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Jeżeli więc materiał zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie twierdzeń. Oznacza to, że jeżeli strona na której spoczywał ciężar dowodu nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń ponosi ona ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Nie jest natomiast rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.).

Opierając się na tej regule, doktryna i judykatura przyjmują zgodnie, że powód powinien udowodnić fakty, z których wywodzi dochodzone roszczenie, a pozwany - fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; fakty tamujące lub niweczące roszczenie powinien udowodnić przeciwnik strony, która wystąpiła z roszczeniem, a więc w zasadzie pozwany (uzasadnienie do wyroku SN z dnia 20 sierpnia 2009 roku, sygn. akt II CSK 166/09).

Mając na uwadze nakreślone powyżej zasady rozkładu ciężaru dowodu, w ocenie Sądu, analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie daje podstaw do przyjęcia, iż w okolicznościach sprawy doszło do zawarcia umowy pomiędzy powódką, a pozwaną. Zawarcie umowy wymaga bowiem złożenia przez strony zgodnych oświadczeń woli (a więc świadomych działań), co nie miało miejsca na gruncie przedmiotowej sprawy. Sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, że w związku ze skorzystaniem przez pozwaną z elektronicznego panelu klienta na portalu internetowym Krajowego Rejestru Długów Biura (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W., doszło do zawarcia odrębnej umowy, mającej za przedmiot usługi windykacyjne, które świadczone miały być przez powódkę. Brak jest bowiem w aktach postępowania dowodów, na podstawie których można by wysnuć wniosek, iż pozwana miała wiedzę o podstawowej informacji dotyczącej umowy, jaką jest tożsamość drugiej strony.

Pozwana konsekwentnie bowiem podnosiła – zarówno na etapie przedsądowym, jak i w toku niniejszego postępowania – że nigdy nie zawierała żadnej umowy z powódką. Wskazała wprawdzie, że miała świadomość, że czynności windykacyjne realizuje powódka, jednakże wyjaśniła, że w jej odczuciu powódka jedynie pomagała zleceniobiorcy (którym w mniemaniu pozwanej była (...)). Pozwana uważała bowiem, że mając zawartą umowę ze spółką (...) to jej właśnie zleca wszelkie czynności dotyczące dłużników, a spółka (...) pośredniczy przy wykonywaniu zleconych im czynności i przekazuje realizację niektórych z nich innym, bardziej wyspecjalizowanym podmiotom, takim jak powódka. Te twierdzenia pozwanej zostały w ocenie Sądu należycie wykazane przy pomocy zeznań świadków, którzy zgodnie wskazywali, że mieli świadomość istnienia umowy wyłącznie z (...), a sam proces zlecenia windykacji wcale nie był tak czytelny, jak starała się go przedstawić powódka, ponieważ nikt nie zwrócił uwagi, że czynności windykacyjne były de facto zlecane powódce.

W tym kontekście, prowadzenie bezpośrednich rozmów z pracownikami powódki nie świadczy o świadomości pozwanej, że umowa została zawarta z powódką, lecz jedynie o świadomości, że to ona faktycznie wykonuje czynności windykacyjne, które pozwana – w swoim zamierzeniu – zleciła spółce (...). Takie przekonanie mogło zresztą utrzymywać, że pozwana działa w branży budowlanej, gdzie występowanie podwykonawców to zjawisko powszechne, niemal wszechobecne. Za przejaw świadomości bycia związaną odrębnym stosunkiem obligacyjnym z powódką traktować nie można także udzielenia jej pełnomocnictwa przez prezesa zarządu pozwanej. Gdyby bowiem było tak jak twierdzi powódka, że pozwana świadomie zawarła z nią umowę windykacyjną – a więc umowę o świadczenie usług, do której zastosowanie znajdują przepisy dotyczące umowy zlecenia – to uzyskanie odrębnego pełnomocnictwa nie byłoby konieczne z uwagi na treść art. 734 § 2 k.c. Zgodnie z przywołaną regulacją, w braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Zachowanie pozwanej udzielającej powódce odrębnego pełnomocnictwa jest więc raczej przejawem przeświadczenia, że stron nie łączy żadna

bezpośrednia umowa, aniżeli odwrotnie. Pozwana zatem, pozostając w przekonaniu że zleciła windykację spółce (...), myśląc że spółka ta powierzyła wykonanie części czynności powódce, udzieliła jej specjalnego pełnomocnictwa – którego w ocenie pozwanej powódka potrzebowała, z uwagi na brak stosunku zobowiązaniowego pomiędzy powódką a pozwaną.

Ponadto wskazać należy, że powódka nie wykazała, aby umożliwiła pozwanej, w jakimkolwiek stopniu, zapoznanie się z treścią OWU. Warunki te nie były zawarte na stronach internetowych, na których należało dokonać odpowiednich czynności w celu zlecenia windykacji, lecz były zakamuflowane, zamieszczone na odrębnej stronie, do której umieszczone było zaledwie przekierowanie, na dodatek umieszczone w nieoczywistym miejscu. Zachowania takiego nie można uznać za zrealizowanie nałożonego na powódkę obowiązku przedstawienia klientowi OWU do zapoznania się z nimi przed zawarciem umowy. Link zawierający przekierowanie jest bowiem elementem, który łatwo przeoczyć. O powyższym świadczy także stanowisko pełnomocnika pozwanej na etapie przed wniesieniem przez powódkę pozwu, który zwracał się do powódki o udostępnienie OWU – co świadczy o tym, że nie był on (a w konsekwencji także i jego mandant) – w ich posiadaniu.

Podkreślić wreszcie trzeba wątpliwości dotyczące obowiązującej w dacie rzekomego zawarcia umowy wersji OWU przedmiotowej usługi. Pełnomocnik pozwanej otrzymał bowiem dwie różne ich wersje i to na przestrzeni zaledwie kilku dni. Tłumaczenie pracowników powódki, jakoby była to zwykła omyłka jest zdaniem Sądu wysoce nieprawdopodobne, jako że różnica pomiędzy tymi dwiema wersjami dotyczy najistotniejszej dla sprawy wątpliwości – a więc tego, jakie zdarzenia w świetle OWU traktowane są jako skuteczne wyegzekwowanie przez powódkę świadczenia. W jednej wersji OWU zdarzeniem takim nie było spełnienie świadczenia przez osobę trzecią (w wersji pierwotnie przesłanej pełnomocnikowi pozwanej), natomiast już w drugiej (późniejszej) wersji, taka sytuacja rodziła po stronie klienta obowiązek zapłaty powódce prowizji za skuteczną windykację.

Powyższe ma natomiast istotniejsze znaczenie, niż miałyby w normalnych okolicznościach, a to przez wzgląd na okoliczności wynikające z opinii biegłego, którą Sąd – z uwagi na konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych – przeprowadził w toku przedmiotowego postępowania, uwzględniając stosowny wniosek dowodowy stron.

W złożonej opinii – która w ocenie Sądu była wiarygodna – biegły stwierdził, że wprawdzie można założyć, iż pozwana była zalogowana do systemu (...) o godzinie 11:26 dnia 8 lutego 2016 roku, z uwagi na jej wcześniejsze logowania o godzinach 10:34 i 10:58, jednakże brak szczegółowych informacji w wydruku aktywności użytkownika nie pozwala jednoznacznie zidentyfikować dokładnych czynności podjętych przez pozwaną na panelu klienta. Ponadto, wydruki elektronicznych OWU nie zawierają żadnych informacji o dacie obowiązywania, a więc nie sposób stwierdzić, która z nich faktycznie obowiązywała w dacie umowy.

Skoro zatem nie sposób stwierdzić, która z zaprezentowanych wersji OWU była zamieszczona pod wspomnianym linkiem, który do nich przekierowywał, a na prośbę pozwanej otrzymała ona dwie, istotnie różniące się wersje, które ani nie były opatrzone datą, ani nie jest możliwe prześledzenie linka, to oznacza, że nie jest możliwe przesądzenie, która z tych wersji faktycznie obowiązywała w dacie zawarcia umowy. Tymczasem skoro pracownicy powódki odpowiedzialni za kontakt z klientem i rozpatrywanie reklamacji przekazują składającym reklamacje podmiotom dwie różne wersje OWU, to jednoznaczne zdeterminowanie treści OWU udostępnionych klientom na etapie zawierania umowy jest kluczowe – a okoliczności tej powódka także wykazać nie zdołała.

Sąd jednocześnie wskazuje, że ze stanowiska pozwanej, konsekwentnie podtrzymywanego w toku całego postępowania, a nakreślonego w stanie faktycznym i szerzej opisanego oraz zinterpretowanego w toku powyższych rozważań, wynika że trwała ona w przekonaniu, iż wszelkie czynności jakie zleca (lub może zlecić związane) są bezpośrednio i nierozdzielnie związane z zawartą przez nią umową z (...), a więc nie mają nic wspólnego z innymi podmiotami, w tym z K. I.. Wobec powyższego pozwana działała w przekonaniu, iż to Krajowy Rejestr Długów Biuro (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. jest adresatem wszystkich zlecanych czynności, a także że następuje to w ramach umowy, którą pozwaną zawarła wcześniej i uiszczała z tego tytułu abonament. Pozwana zatem nie tylko nie miała woli

zawarcia umowy z K. I., ale także nawet świadomości, że poprzez elektroniczny panel klienta ma taką możliwość – podobnie jak nie posiadała wiedzy o wysokości wynagrodzenia prowizyjnego.

Uwzględniając zatem, że wspomniane OWU były jednym miejscem, w którym znajdowały się istotne postanowienia umowne, a także był to jedyny dokument, który jednoznacznie wskazywał, że zlecenie windykacji jest w istocie zawarciem nowej, odrębnej niż umowa z (...) umowy z powódką, natomiast powódka nie zdołała skutecznie wykazać, czy w ogóle zostały one udostępnione pozwanej, a jeżeli tak, to która ich wersja, należy dojść do wniosku, że powódce w ogóle nie przysługiwała legitymacja procesowa w niniejszym postępowaniu, albowiem nie doszło do skutecznego zawarcia umowy – przez co powództwo podlegało oddaleniu już tylko z tego względu.

Niezależnie jednak od powyższego, kolejną istotną wątpliwością dotyczącą zasadności zgłoszonego w toku niniejszego postępowania roszczenia powódki jest to, że przedmiotem zlecenia windykacyjnego wystawionego przez pozwaną było uzyskanie świadczenia od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., tymczasem spłata zadłużenia nastąpiła przez spółkę (...) – a więc inwestora w przedsięwzięciu, w którym pozwana występowała jako podwykonawca dłużnika (generalnego wykonawcy) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Dowody zgromadzone w aktach sprawy nie pozwalają stwierdzić, że pozwana zleciła powódce windykację także od inwestora, spółki (...).

Wręcz przeciwnie, sama powódka w istocie potwierdza stanowisko pozwanej, że dłużnikiem, do którego miała być skierowana windykacja, była spółka (...), a okoliczność ta wynika także z zeznań pracownika powódki, który wprost wskazał, iż powódka nie czuła się umocowana do prowadzenia windykacji wobec inwestora, jak i to, że ewentualne kontakty powódki z inwestorami miały całkowicie nieformalny, wręcz czysto informacyjny charakter i nie sposób traktować ich ani jako czynności windykacyjnych, ani jako działań mogących przyczynić się do uregulowania należności pozwanej..

Argumentacja pozwanej w tym zakresie jest zresztą przekonująca, niezależnie od pozostałych dowodów potwierdzających, że tylko spółka (...) została objęta zleceniem. Pozwana tłumaczyła bowiem, że na zleceniu windykacji przeciwko spółce (...) nic nie mogła zyskać, a z uwagi na bezsporny charakter jej roszczenia i fakt, że inwestorem była państwowa spółka o zasięgu krajowym, uregulowanie jej wierzytelności po spełnieniu określonych przesłanek i przejściu weryfikacji było pewne.

Wprawdzie pozwana przekazała powódce dane inwestora, to jednak służyło to wyłącznie weryfikacji istnienia i prawidłowości zgłoszonego przez pozwaną do windykacji roszczenia – na co także wskazywał przesłuchany w sprawie pracownik powódki, R. K. (1). Drugą okolicznością powoływaną przez powódkę jako potwierdzenie zasadności zgłoszonego żądania było to, że po rozmowach z powódką, inwestor (spółka (...)) uregulował należność pozwanej. W przypadku tego argumentu należy jednak zauważyć, że tak z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, jak i z przeprowadzonych dowodów z dokumentów (w tym pism oraz korespondencji e-mail) wynika jednoznacznie, że (...) spółka z o.o. musiała każdorazowo wyrażać zgodę na bezpośrednią płatność przez inwestora – nie tylko w stosunku do pozwanej, lecz także do innych podmiotów, jak i w różnych okresach – także na wiele miesięcy po wystawieniu przez powódkę faktury i zaprzestaniu dalszych działań windykacyjnych oraz jakichkolwiek kontaktów z dłużnikiem Powyższe, w połączeniu z faktem, że przed wypłatą należności przez inwestora koniecznym było przejście skomplikowanej procedury weryfikacyjnej, a procedurę tą wszczęła oraz kontynuowała sama pozwana, bez jakiegokolwiek ingerencji ze strony powódki, należy przyjąć, że zapłata wynagrodzenia przez inwestora nie stanowiła skutku działań powódki, lecz była od nich całkowicie niezależna.

Pozwana bowiem zlecała windykację wyłącznie w stosunku do spółki (...), a w przypadku ewentualnego dochodzenia należności od inwestora miała świadomość, że z uwagi na wspomnianą wyżej procedurę, firma windykacyjna nie przyspieszy momentu wypłaty należności, co uzasadnia żądanie skierowania egzekucji wyłącznie przeciwko generalnemu wykonawcy. Mając na uwadze fakt, że zapłata została zrealizowana przez podmiot inny, niż objęty zleceniem windykacyjnym, przeciwko któremu powódka nie prowadziła żadnych czynności windykacyjnych, podstawę do wypłaty wynagrodzenia powódce mogłyby ewentualnie w takiej sytuacji stanowić wyłącznie postanowienia OWU, które definiowałyby wydarzenia kreujące po stronie zlecającego obowiązek

zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego. W przypadku analizowanych OWU brak jest jednak dowodu, że zostały one udostępnione pozwanej przed zawarciem umowy. Co więcej, istnieją istotne, niemożliwe do rozstrzygnięcia wątpliwości dotyczące treści wersji OWU przekazanych pozwanej, pomiędzy którymi to wersjami występują zasadnicze różnice. To natomiast ostatecznie uniemożliwia uznanie, że powódka może dochodzić wynagrodzenia za wykonane czynności – zwłaszcza, że w świetle opinii biegłego nie jest także możliwe odtworzenie, co tak naprawdę zrobiła pozwana, jakie widziała wówczas obrazy, jakie dokładnie informacje zostały jej udostępnione oraz co i komu zleciła.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w sprawie Sąd oparł się na treści przedłożonych do akt dowodów z dokumentów, a także na zeznaniach świadków A. Ż., K. Ś., M. J., G. Z., A. Z., R. K. (1), R. K. (2), M. T., M. K., S. L., które Sąd ocenił jako wiarygodne, przyjmując że ewentualne nieścisłości wynikają z niepamięci spowodowanej odległością czasową zdarzeń, na okoliczność których zeznawali, i z tego względu pomijając takie nieścisłości, jako nierzutujące negatywnie na wiarygodność świadka. Sąd oparł się też na opinii biegłego sądowego. Sąd uznał, że przedłożona przez biegłego opinia nie budziła zastrzeżeń co sposobu jej sporządzenia i treści sformułowanych w niej wniosków. Biegły wykonując opinię oparł się na całokształcie zebranego w sprawie materiału i zrealizował treść postanowienia o dopuszczeniu dowodu. W konsekwencji Sąd uznał złożoną opinię za w pełni przekonującą, a tym samym mogącą stanowić podstawę ustaleń w sprawie.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I wyroku.

W punkcie II sentencji wyroku rozstrzygnięto o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w powołanym przepisie strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Strona pozwana wygrała proces w całości i poniosła następujące koszty: 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 5.400 zł – ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016, poz. 1667). Łącznie koszty te wyniosły więc 5.417 zł i taką właśnie kwotę Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej.

W tym stanie rzeczy należało orzec, jak w sentencji.